

Npaj Tom Ntej

Planning Ahead

Kuv yuav npaj li cas rau yav tom ntej thaum kuv laus zuj zus lawm?

Npaj Tom Ntej thaum koj laus zuj zus yog ib qho tseem ceeb tswj kom tau koj li feem xyuam. Nws pab kom paub tseeb tias qhov koj xav tau yeej yuav ua kom tau raws los ntawm koj tus kws kho mob thiab koj tsev neeg. Npaj Tom Ntej ua kom yooj yim rau koj tsev neeg los mus leg cov hauj lwm ntawm koj vaj tse tom qab koj tas sim neej.

Cov no yog ib co lus nug yuav tau xav txog:

- Leej twg yog tus yuav los txiav txim siab txog kev kho mob thiab nyiaj txiag rau koj yog tias hnub twg koj tsis muaj peev xwm txiav txim siab rau koj tus kheej lawm?
- Yuav ua cas yog tias kuv yuav taum mus nyob hauv tsev laus?
- Koj yuav ua li cas thiaj li paub tseeb tias koj cov vaj tse mus rau cov neeg txais caub tam tom qab koj tag sim neej?

Yeej muaj ob peb daim ntawv raws txoj cai koj ua tau ntawm koj tus kheej los pab rau qhov thaum kawg-tas-sim neej txoj kev npaj. Yam tsis muaj kiag, koj yuav tsum muaj ib **Daim Ntawv Muab Cai Rau Lwm Tus Los Txiav Txim Kev Kho Mob (Health Care Directive)** uas taw tsa ib tug neeg koj ntseeg los txiav txim siab txog txoj kev kho mob rau koj yog tias koj rais los ua ib tug ua tsis tau li lawm.

Nyob ntawm seb qhov xwm txheej zoo li cas, koj kuj yuav tsum muaj tus (**Power of Attorney**) **Muab Cai Rau Lwm Tus Los Txiav Txim Txhua Yam, (Will)** daim ntawv puav pheej faib cuab tam, los yog (**Transfer on Death Deed**) Daim Ntawv Hloov Npe Ntawm Lub Tsev.

Daim Ntawv Muab Cai Txiav Txim Rau Kev Kho Mob (Health Care Directive)

Health Care Directive yog ib Daim Ntawv Muab Cai Txiav Txim Rau Kev Kho Mob txog koj txog kev kho mob rau lub sij hawm thaum koj tsis muaj peev xwm txiav txim siab rau koj tus keej.

Hauv koj Daim Ntawv Muab Cai Txiav Txim Rau Kev Kho Mob koj xaiv tau:

1. Leej twg yog koj tus (Health Care Agent) Tus Neeg Txiav Txim Kev Kho Mob. Tus Neeg Txiav Txim Kev Kho Mob yog ib tug neeg koj ntseeg uas yuav los leg qhov kev txiav txim siab.
2. Cov kev cob qhia koj xav kom koj tus Tus Neeg Txiav Txim Kev Kho Mob ua.

Koj tus Tus Neeg Txiav Txim Kev Kho Mob yuav muaj cai nrog koj tus kws kho mob tham, saib tau koj cov ntaub ntawv keeb kwm kho mob, thiab txiav txim siab tias qhov twg yog qhov coj koj mus kho.

Koj muaj feem sau tau cov kev cob qhia txog qhov chaw koj xav mus kho thiab thaum twg koj yuav xav kom kev kho xaus. Qhov kev xaiv nyob ntawm koj.

Xav kom paub ntxiv thiab tau Daim Ntawv Muab Cai Txiav Txim Rau Kev Kho Mob koj siv tau, mus saib hauv peb daim ntawv qhia [Daim Ntawv Muab Cai Txiav Txim Kev Kho Mob](#).

Muab Cai Txiav Txim Rau Txhua Yam (Power of Attorney)

Qhov Power of Attorney yog ib daim ntawv sau muab cai rau ib tug neeg los lis hauj lwm rau koj li ntiag tug thiab/los yog nyiaj txiag rau koj.

Tus neeg koj taw los lis hauj lwm rau tej no rau koj hu ua (Attorney-in-Fact) Kws Lichoj-Sawv-Cev. Yog tias koj tus Kws Lichoj-Sawv-Cev ua tej yam dabtsi rau koj lub npe, nws zoo tib yam li yog koj ua rau koj tus kheej. Feem ntau lub luag hauj lwm ntawm tus Kws Lichoj-Sawv-Cev yog tej yam xws li pab sau tshev los yog pab muag vaj tse yog tias koj khiav mus nyob hauv lub tsev kem los yog tsev laus. Nws yeej tseem ceeb koj yuav tsum pub koj tus Kws Lichoj-Sawv-Cev kom nws txais tau cov ntaub ntawv tuaj ntawm cov lag luam thiab cov chaw ua feem ntau tsis kam muab rau leej twg li es tsuas yog muab rau koj nkaus xwb.

Tseem ceeb: Txawm tias koj muaj ib daim ntawv Muab Cai Txiav Txim Txhua Yam, koj yeej tseem txiav tau txim siab ntawm koj tus kheej txog koj cov nyiaj thiab tej vaj tse.

Nyob hauv daim ntawv Muab Cai Txiav Txim Txhua Yam, koj yeej muab tau koj tus Kws Lichoj-Sawv-Cev los muaj cai sawv cev ua rau koj yog tias hnuv tom ntej no koj ua tsis tau lawm. Koj tus Kws Lichoj-Sawv-Cev tsis tas yog ib tug kws lij choj, tabsis yuav tsum yog ib tug neeg koj ntseeg siab.

Xav kom paub ntshiv thiab muab daim ntawv koj siv tau, mus saib peb daim ntawv qhia [Muab Rau Lwm Tus Los Sawv Cev Txiav Txim](#).

Daim Puav Pheej Faib Cuab Tam (Will)

Daim “will” yog ib daim ntawv puav pheej raws kev cai uas cia koj faib koj cov nyiaj, vaj tse thiab koj cov khoom tus kheej thaum koj tag sim neej. Raws li txoj cai mas koj tsis tas muaj daim ntawv puav pheej faib cuab tam.

Yog koj tag sim neej es koj tsis muaj daim ntawv puav pheej faib cuab tam, tsab cai lij choj hauv lub xeev Minnesota’s txais ntiag tug tswj koj tej qub txeej qub tej seb yuav muab faib li cas. Koj tej vaj tse poob mus rau cov neeg txheeb ze koj tshaj plaws. Yog tias koj muaj ib tug txij nkawm thiab muaj menyuam, cov vaj tse yuav poob mus rau lawv raws li ib daim qauv tau teev tseg. Yog koj tsis muaj, koj cov vaj tse yuav muab mus rau cov neeg raws thib li nram qab no:

- xeeb leej xeeb ntxwv
- niam thiab txiv
- cov nus thiab cov muam
- los yog cov txheeb ze es kem zog yog tias tsis muaj ib tug txheeb ze dua lawm.

Koj yuav tsum muaj daim ntawv puav pheej faib cuab tam yog koj xa tso tej yam khoom rau koj ib tug phooj ywg los yog tso rau ib lub koom haum pab neeg, yog tias koj xav muab ib ntsees khoom rau ib tug neeg twg, los yog tias koj xav tshem ib tug neeg twg tawm uas muaj feem xyuam txais koj cov qub txeej qub teg. Koj yeej tau tau ib tug neeg hua ua (Personal Representative) Tus Neeg Sawv Cev Rau Koj los saib tias koj cov vaj tse faib raws nraim li koj daim ntawv puav pheej faib cuab tam teev tseg.

Nws yog ib lub tswv yim zoo rau koj muaj daim ntawv puav pheej faib cuab tam. Tabsis txawm koj tsis muaj los, koj yeej ua tau kom txhua yam yooj yim rau koj tsev neeg uas yog hais kom koj cov askhauj tom tuam txhab ceev nyiaj thiab cov ntaub ntawv pov fwm txoj sia isalas los yog cov nyiaj laus so hauj lwm tag nrho muaj cov npe neeg txais cuab tam nyob hauv. Yog tias koj qhov askhauj tom tuam txhab ceev nyiaj thiab lwm cov nyiaj coj mus ua lag luam (investment) muaj cov neeg txais cuab

tam npe, ces koj tsev neeg tsis tas yuav tau mus nram lub tsev hais plaub faib cuab tam kom muab tau cov nyiaj no.

Saib peb daim ntawv qhia [Cov Lus Nquag Nug Txog Daim Ntawv Tseq Cov Cuab Tam Tom Qab Tas Sim Neej.](#)

Hloov Npe Ntawv Daim Ntawv Tag Sim Neej (Transfer on Death Deed (TODD))

Daim ntawv TODD yeej siv tau yog tsis siv daim ntawv puav pheed faib cuab tam los mus hloov vaj tse thiab av koj tug thaum koj tag sim neej. Nws yeej pub koj zam qhov mus haiv tsev hais plaub faib cuab tam.

Koj kuj siv tau TODD los hloov vaj tse rau koj tus khub los yog hloov rau ib tug neeg twg uas koj xav hloov rau. Tus neeg txais (grantee) ntawm qhov TODD no tsis muaj cai los yog tswj cov vaj tse txog thaum koj tag sim neej. **Ib yam nkaus li lwm qhov kev npaj tswv yim rau tej vaj tse thiab av, nrog ib tug kws lij choj tham txog cov kev xaiv koj muaj.** Qhov TODD yuav tsis yog ib txoj kev xaiv zoo rau txhua tus neeg.

Nws yuav muaj ntau yam teeb meem ntxiv yog tias koj tsis yog tib tug tswv ntawm cov vaj tsev. Qhov TODD yuav txwv tsis tau tus txij nkawm tseem muaj txoj sia nyob los yog tus neeg koom nrog koj nyob hauv lub tsev kom tsis txhob los cuam tshuam tau ntawm lub tsev. Qhov TODD yuav tiv thaiv tsis tau MA daim ntawv lov nqi los yog sau nqi ntawm vaj tse.

Saib peb daim ntawv qhia [Ntawv Muab Khoom Ntiag Tuq Thaum Taq Sim Neej.](#)

Nyob Tsev Laus thiab Pab Daim Ntawv Kho Mob Medical Assistance

Xav txog qhov tias tej zaum yuav mus nyob hauv tsev laus yog ib qho kev tseem ceeb yuav tau npaj ua ntej. Nyob hauv tsev laus mas kim heev li. Koj yuav tau siv koj cov nyiaj/ntiag tug koj muaj kom tsawg mas thiaj li yuav them rau qhov nqi koj nyob.

Daim ntawv kho mob Medical Assistance (MA) pab them thaum cov neeg lawv tsis muaj nyiaj/ntiag tug los yog lawv siv cov nyiaj/ntiag tug yuav tag es lawv tsim nyog tau kev pab. Medical Assistance (MA) muaj peev xwm yuav them rau ib co nqi tsim nyog them rau koj nyob tom tsev thiab ntawm cov Tsev nrog Kev Pab Cuam hu ua “Housing with Services” los yog “Assisted Living facilities” Cov Tsev Laus Nyob Tus Kheej.

Cov cai rau kom tsim nyog tau kev pab rau daim ntawv kho mob MA mas nyuaj heev. Ib qho tseem ceeb ces yog koj pub tsis tau vaj tse los yog nyiaj txiag es qhov nqi qis tshaj li qhov nqi tam sim no. Lub zos ntawm qhov chaw koj sau ntawv mus thov rov saib tag nrho koj cov nyiaj koj siv thiab tag nrho cov vaj tse koj muag los yog hloov rau lwm tus ntawm 5 xyoos tag los. **Koj yuav raug nplua** yog koj muab koj lub tsev rau koj cov menyuam yam li “quit claim deed” hloov npe los yog muab lub tsev muag tus nqi tsawg tshaj li lub tsev qhov nqi ntawm 5 lub xyoos tag los vim koj daim ntawv thov kho mob MA.

Yog tias koj muab nyiaj pub rau lwm tus los yog muab vaj tse pub yam tsis raws cai, koj yuav tsis tau txais daim ntawv kho mob Medical Assistance ntau lub hlis los yog ntau xyoo. Qhov no yuav ua ib qho kev nyuaj rau koj thiab koj tsev neeg. Yeej muaj cov kws lij choj ua hauj lwm tshwj xeeb rau cov cai lij choj Elder Law Kev Cai rau Neeg Laus. Lawv yeej pab tau koj npaj cov tswv yim kom koj khaws tau nyiaj ntau li ntau tau thiab cov vaj tse li txoj cai kam tabsis yeej tseem tsim nyog tau kev pab ntawm ntawv kho mob Medical Assistance. Nrog tus kws lij choj paub Kev Cai Neeg Laus (Elder Law) tham yog koj muaj nyiaj thiab cov cuab tam ntau.

Saib peb daim ntawv qhia [Cov Cai rau Tsev Laus Muaj Kev Pab thiab Tsev Laus hauv Minnesota](#).

Cov Ntawv Qhoa Txog:

[Lus Nug Txog Faib Cuab Tam](#)   [Saib xyuas thiab Txiav txim txhua yam rau](#)

Cov Vassab Pab:

Social Security Retirement Estimator: www.ssa.gov/retire/estimator.html

Minnesota Department of Human Services: [Health Care Coverage for People Who Need Nursing Home Care](#) los yog mus rau : www.mn.gov/dhs thiab ntaus “*health care coverage for people who need nursing home care*” rau hauv tus pas tshawb “search bar.”

Neeg Laus (Senior) Linkage Xov tooj: 1-800-333-2433

Cov ntawv Qhia Tseeb yog qhia kom paub txoj kevcai xwb TSIS yog muab txwv yim txog txoj kevcai. Mus ntsib ib tug kws lij choj rau tswv yim. Tsis txhob siv daim ntawv qhia tseeb yog tias nws qub tshaj ib xyoos lawm. Nug peb txog cov hloov tshiab, daim ntawv qhia txog cov ntawv qhia tseeb, lossis lwm hom ntawv.

© 2022 Minnesota Legal Services Coalition. Luam tau daim ntawv no los siv rau tus kheej tsis ua lag luam thiab qhia kom paub xwb. Tagnrho lwm cov cai ceeb tseg. Qhov lus sau no yuav tsum nyob rau txhua daim ntawv. Txwv tsis pub muab luam, faib, thiab siv ua lag luam.